

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **G. S.**, zastoupené JUDr. Štěpánkou Šilhánkovou, advokátkou se sídlem V Lipkách 775, Praha 5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2003, čj. OAM-11957/VL-19-P08-2001, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 47 Az 528/2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 47 Az 528/2003 - 46,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozsudku nebyl žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) udělen azyl na území České republiky podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů; současně na ni nebyla vztahena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu byly národnostní potíže spočívající v diskriminaci ze strany místního obyvatelstva, v potížích s policistou, který žalobkyni bezdůvodně fyzicky napadl a v obavě žalobkyně o svůj život a život své rodiny. Žalovaný

uvedl, že národnostní potíže žalobkyně nedosáhly takové intenzity, aby je bylo možno považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. V jednání policistů shledal žalovaný selhání jednotlivců a zneužití služebního postavení. Žalobkyně se navíc se svými problémy neobrátila na státní orgány v zemi původu. Pro poskytnutí mezinárodní ochrany formou azylu je však nezbytné vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy; národnostní potíže podle žalovaného vykazovaly spíše prvky nepřátelského chování než pronásledování. Obavy o dceru pak nelze podřadit pod žádný důvod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný tedy neshledal naplnění taxativně vymezených důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu i k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 47 Az 528/2003 - 46, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí jako nedůvodná zamítnuta. Soud v odůvodnění uvedl, že žalovaný dospěl ke správnému závěru, že národnostní problémy žalobkyně v zemi původu nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu; ani protiprávní jednání policistů směřující proti žalobkyni není podle soudu tímto pronásledováním. Podle soudu navíc žalobkyně kvůli problémům v zemi původu nepožádala o adekvátní pomoc státní orgány v zemi původu. Na nečinnost policie ohledně své záležitosti si řádně nestěžovala, naopak stížnost podanou na ministerstvo vnitra vzala žalobkyně zpět, aniž by dále žádala o pomoc a ochranu. Za této situace nebylo podle soudu možné dospět k závěru, že by žalobkyni byla pomoc v zemi původu odepřena. Soud dále uvedl, že v řízení byl proveden mj. důkaz zprávami Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za roky 2000 a 2001, z nichž vyplynulo, že politický systém umožňuje občanům domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů; rovněž je možné se obracet na několik nevládních organizací. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že soud bez její účasti posoudil, že při rozhodování žalovaného nedošlo k porušení správního řádu. Dále stěžovatelka namítla, že kromě tvrzení žalobkyně byl skutečný stav věci zjišťován ze zpráv Ministerstva zahraničí USA, o nichž soud bez odůvodnění usoudil, že jsou objektivní, přestože je známo např. z války v Iráku, jak jsou zprávy orgánů USA nespolehlivé. Přitom pro čtrnáct kazašských občanů, kterým byl udělen azyl v České republice, byla situace v zemi původu hodnocena jinak než pro žalobkyni. Dále žalobkyně namítla, že v řízení před soudem nebyla zastoupena, neboť advokátka jen vyhotovila žalobu a její doplnění. Úkony soudu vůči žalobkyni byly přesto činěny v českém jazyce, jemuž žalobkyně rozumí jen velmi omezeně, a žalobkyně se tudíž nemohla vyjádřit k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., pročez jí byla odňata možnost jednat před soudem. Soud také pochybil, neboť nepřihlédl k doplnění žaloby, přestože tímto doplněním bylo toliko rozšířeno odůvodnění žaloby. Proto stěžovatelka navrhla, aby rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 47 Az 528/2003 - 46, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání a uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky v průběhu řízení o udělení azylu. Žalovaný uvedl, že mu ze znění kasační stížnosti není zřejmé, kterého aspektu se neobjektivnost zpráv Ministerstva zahraničí USA týká. V případě stěžovatelky však žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, na jehož základě žádost o udělení azylu posoudil. Žalobkyně měla během řízení možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, a měla možnost rovněž seznámit se se všemi informacemi

o zemi jejího původu. Stěžovatelka se však s obsahem těchto zpráv seznámit nechtěla, ani nežádala jejich doplnění, proto nyní tuto skutečnost nelze přičítat k tíži žalovaného. Žalovaný se ztotožnil s názorem krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

První důvod kasační stížnosti je uveden v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla nedostatečnou relevanci zpráv Ministerstva zahraničí USA o situaci v Kazachstánu. K tomu je však zapotřebí poukázat na to, že v žalobě žádná taková námitka zpochybňující použité zprávy o zemi původu uvedena nebyla. Proto se jí nemohl zabývat ani Krajský soud v Praze, a uplatnění tohoto tvrzení v kasační stížnosti je tedy nepřipustným novým skutkovým tvrzením ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ke skutečnostem uplatněným po vydání napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Pokud jde o námitku stěžovatelky, že soud bez její přítomnosti neshledal namítané vady správního řízení, pak touto námitkou stěžovatelka opětovně brojí proti tomu, že se ve věci nekonalo ústní jednání; s tímto tvrzením se Nejvyšší správní soud vypořádává v další části odůvodnění svého rozhodnutí.

Dalším důvodem kasační stížnosti byl důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze podat kasační stížnosti z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatelka namítla, že soud nesprávně rozhodl bez její účasti a pochybil také v tom, že jí zaslal poučení podle § 51 odst. 1 s. ř. s. o možnosti rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání v českém jazyce, pročez mu stěžovatelka dobře nerozuměla a nemohla tedy adekvátně reagovat. Námitku stěžovatelky, že nebyla o možnosti, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, vyrozuměna v jazyce, jemuž rozumí, Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Povinnost soudu zasílat výše uvedené poučení v mateřském jazyce účastníka řízení totiž dopadá pouze na situace, kdy v průběhu řízení před soudem vyšlo najevo, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení nebo kdy jinak vyvstane potřeba ustanovení tlumočníka. Vzhledem k tomu, že v průběhu žalobního řízení stěžovatelka neadresovala vůči soudu žádnou písemnost v jiném než českém jazyce, o ustanovení tlumočníka nepožádala a tvrzená skutečnost, že by žalobkyně vůbec neovládala jazyk, v němž je vedeno řízení, ani jinak nevyplynula v řízení najevo, nebyla tím, že jí soud zaslal uvedenou výzvu v českém jazyce, založena vada řízení před soudem prvního stupně. Rovněž za této situace není vadou řízení, že krajský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, pokud výzva podle § 51 odst. 1 s. ř. s. byla stěžovatelce řádně doručena, ta na ni však nereagovala a tím byla naplněna fikce souhlasu s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání předpokládaná v § 51 odst. 1 s. ř. s. Pokud jde o námitku stěžovatelky, že se soud nezabýval jejím doplněním žaloby, z odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně vyplynulo, že se krajský soud tímto

doplněním nezabýval s ohledem na to, že bylo učiněno po uplynutí lhůty pro podání žaloby; takovým postupem proto nebyla založena vada řízení před soudem. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejich obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

